

VERNIEUWDE RELATIE

Divorce Challenge

November 2016

Korte samenvatting van de inzending

In de huidige maatschappij is men niet meer ingesteld op eeuwig voortdurende relaties. Er is een omslag gemaakt naar het uit elkaar gaan. Er is vaak en te grote juridische druk om het scheiden zo snel mogelijk achter de rug te hebben. Ouderschapsplannen worden in een emotionele periode gevormd en financiën afgeraffeld. Vrouwen brengen kinderen alleen groot met een gereduceerd inkomen. Te veel kinderen zijn geraakt door scheiding.

Ondanks dat het 'normaal' is geworden, is het toch anders wanneer het jouw einde van de relatie betekent. Gevoelens van eenzaamheid en gestigmatiseerd ontstaan. Dit grote verlies raakt mensen emotioneel en financieel, door radicale veranderingen in de levensstijl en eigen identiteit. Wanneer eigendom en kinderen erin gemengd zijn, is de emotionele inzet hoger en de kwesties gevoeliger. Uit elkaar gaan is geen gemakkelijke overgang, voor niemand.

En in complexe situatie zijn de gevoelens sterker, wanneer je verlaten wordt, vragen onbeantwoord blijven en/of wanneer de strijd losbarst in rechtszaken. Je zelfbeeld raakt beschadigd en je bevindt je in een rollercoaster van emoties.

In deze periode van je leven wil je het gevoel van begrip ervaren. **Als het emotionele stuk, het juridische in de weg zit, of het gezamenlijke ouderschap, moet hier een duidelijk hulpverleningstraject zichtbaar worden, waardoor juridisch scheiden vrucht kan dragen in plaats van strijd en verharding.**

Voor de complexe scheidingen hebben een grote kernproblematiek die aangepakt moet worden om het emotionele scheiden in gang te zetten en succesvol tot acceptatie te brengen. In het belang van iedere betrokkene (ouders, familie en kinderen).

“Ook ik heb de ervaring dat hulpverleners meer kwaad dan goed doen. Vooral Jeugdzorg heeft heel veel kwaad berokkend in ons geval, door wel beslissingen te nemen terwijl er geen verstand van zaken was...”

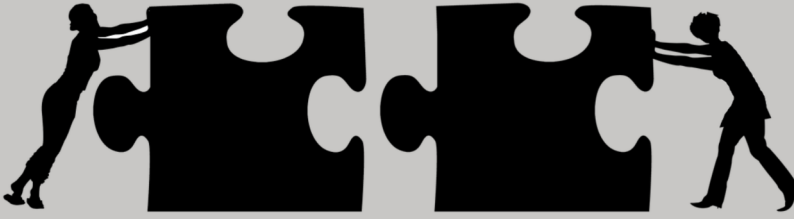
- Moedergans

De complexe scheiding

Onderwerpen

- Mijn betrokkenheid bij het onderwerp
- Beschrijving huidige situatie van het probleem
- Andere kijk of benaderingswijze
- Wat heb ik nodig om verder te komen?

Puzzelstukjes van het probleem

Beschrijving van de huidige situatie van het probleem

In complexe scheidingen zie je vaak dat er een te grote druk staat op het juridische scheiden, en er geen of onvoldoende aandacht wordt gegeven aan het emotionele scheiden. Daardoor raakt de situatie in een conflict waarbij partijen verharderen, instanties niet de juiste hulp kunnen bieden en kinderen verloren raken in de strijd tussen ouders.

Als rechters er niet meer uitkomen, gaan ze advies inwinnen bij de Raad voor de Kinderbescherming, welke niet aan waarheidsvinding doet en beperkt de tijd heeft om de situatie goed in te schatten en diepgaand onderzoek te doen. Vervolgens wordt het snel doorgesluisd naar Jeugdzorg door een ots te adviseren. **De volgende betrokken instantie die niet de juiste kennis van zaken heeft.** Tevens doet jeugdzorg ook niets met het Raadsrapport. Dus als het raadsrapport wel goed is opgesteld aan doelen, is het jeugdzorg die er een potje van maakt. De Raad controleert niet in hoeverre hun advies wordt gehonoreerd en uitgevoerd. Jeugdzorg krijgt vrij spel en zet zich neer als professionele partij, terwijl beide instanties geen diagnostiserende instanties zijn. Ze hebben wellicht de beste intenties, echter niet de juiste kennis. Ze werken met risico-afvinklijstjes en interne hulpverlening, waardoor hun zienswijze wordt ondersteund door betrokken hulpverleners. Tevens sturen ze hulpverleners aan op deze zienswijze om risico-afvinklijstjes te kunnen hanteren. Derde onafhankelijke partijen raken zelden betrokken in een scheidingsprocedure. Dat terwijl daar een groot belang ligt.

Wat je vaak ziet is dat ouders een problematische achtergrond hebben en kampen met sterke emotionele rollercoasters. **Door het gebrek aan kennis bij instanties, worden situaties verkeerd ingeschat.** Er wordt gebruik gemaakt van risico-afvinklijstjes welke onjuist worden benaderd door een gebrek aan (diagnostische) kennis, met alle gevolgen van dien (vaak voor de kinderen). Als jeugdzorg er dan niet uitkomt, is het risico er dat er (onterecht) een uhp wordt gegeven of een omgang met de andere ouder wordt stopgezet (ouderverstoting), etc.

Als je de vinger op de zere plek wilt leggen, zit het probleem bij jeugdzorg. Ze hebben niet de kennis om situaties goed in te schatten en de ballen om adequate onafhankelijke hulpverlening in te zetten. Ze vragen geen advies in van diagnostiserende partijen om inzicht te krijgen in de situatie en ouders. Hierdoor raak je de kernproblematiek niet aan en boek je ongewenste resultaten voor de betrokken kinderen. De kernproblematiek wordt niet aangepakt, maar onder het tapijt geschoven onder het mom 'het belang van de kinderen' en 'verantwoordelijkheid als ouders'. Er zijn geen duidelijke plannen of onderzoeksvragen, waardoor er teveel ruimte bij jeugdzorg is ontstaan voor desastreuze gevolgen bij een verkeerde inschatting, die te vaak wordt overgenomen door de rechter die jeugdzorg als professionele partij zien en ouders als emotionele tijdbommen.

Mijn betrokkenheid bij het onderwerp

In mei 2012 zijn wij uit elkaar gegaan. In september 2014 is de ots een gevolg geworden na vruchteloze rechtszaken en een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming.

In de OTS periode komt er geen adequate doeltreffende hulpverlening op gang. We blijven doormodderen en dezelfde rondjes keer op keer schuifelen. Dit geeft extra frustratie en spanning. **Een gevoel van machteloosheid en zinloosheid.** Je wordt niet serieus genomen.

De kinderen fungeren ondertussen als budget, zonder dat er daadwerkelijk iets verandert. Dat terwijl de kern van het probleem zichtbaar is en dit al herhaaldelijk kenbaar is gemaakt bij betrokken instanties. Jeugdzorg en andere betrokkenen hulpverleners zijn allen niet bij machte en/of missen de ballen om de kern van de problematiek adequaat aan te pakken en resultaat te boeken.

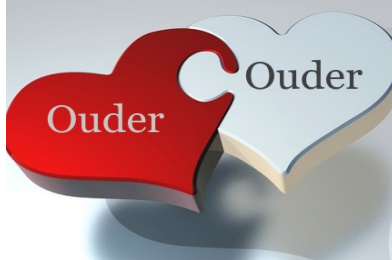
Dus als ik kan opgeven dat het anders kan en ik daarin een verschil kan maken, dan graag. En door middel van mijn inzending wil ik dat graag proberen.

Just Elisabeth

Andere kijk-kinderen

En waar zijn de kinderen in dit verhaal? Voor kinderen brengt een complexe scheiding veel spanningen met zich mee. Iedere betrokkene (ouders, familie en zichzelf) zijn bezig met zijn/haar eigen verwerkingsproces. Ouders hebben in dit hulpverleningstraject plek voor zichzelf en de verwerking van de scheiding. Dit moet ook voor kinderen komen. **Zij moeten gebruik kunnen maken van een klankbord, een zelf-hulpgroep, van en voor kinderen.** De zelf-hulpgroep richt zich op bepaalde leeftijdsgroepen en richt daar de activiteiten voor in. Een zelfhulpgroep is laag-drempelig en kan door een ervaringsdeskundige worden ingericht. Er wordt ondersteund vanuit het hart en herkenning. Iets wat ontzettend belangrijk is voor kinderen in complexe scheidingen.

Vernieuwde relatie

Vernieuwde relatie

Een ieder heeft in het hulpverleningstraject geleerd om naar elkaar te luisteren en hoe te communiceren. Er is inzicht in elkaar en de situatie. Er is een vernieuwde relatie ontstaan.

Andere bril opzetten

Andere kijk of benaderingswijze

De huidige gang van zaken ontstaat door gebrek aan (diagnostische) kennis en een adequaat hulpverleningstraject binnen Jeugdzorg, maar ook de Raad voor de Kinderbescherming. Er zou meer inzicht in de situatie en ouders moeten komen om resultaat te kunnen boeken, waardoor kinderen uit de strijd kunnen blijven. Dit moet snel kunnen worden ingezet en niet jaren blijven doormodderen.

Dat betekent dat er een **signaleringslijst** moet komen. Signalen bevatten allerlei kenmerken van de zichtbare kant van de problematiek. Denk aan huiselijk geweld, seksueel misbruik, ouderverstoting, bedreigingen, maar ook een gebrek aan zelfvertrouwen, isolement, grenzen stellen en onrespectvolle communicatie. Deze lijst moet efficiënt kunnen worden ingezet en duidelijke signalen bevatten die weinig interpretatie overlaten. Huiselijk geweld vind je terug bij aangifte bij de politie, evenals seksueel misbruik en bedreigingen. Ouderverstoting kun je herkennen aan de gedragingen van de kinderen en het gedrag van de verstotende ouder. Kinderen die de andere ouder niet meer willen zien en een ouder die omgang frustreert zonder gegronde redenen, maar ook het dreigen om kinderen te verstoten valt hier onder. En zo kun je op 1 A4tje een signalenlijst maken, waarbij snel een passend en adequaat hulpverleningstraject kan worden ingeschakeld.

Ondertussen zijn bij beide ouders de rugzakjes uit het verleden geopend, waardoor een (on)bewust mechanisme in werking is gezet, die het verdedigingsmechanisme aandrijft (de signalen van de signalenlijst). De wisselwerking onderling triggert dit mechanisme, waardoor het conflict verhardt. Het is de taak en zorg van Jeugdzorg om snel en adequaat in te grijpen om een individueel hulpverleningstraject op te starten. Beide ouders nemen een **persoonlijkheidsonderzoek** af. Ze houden zichzelf een spiegel voor en krijgen inzicht in zichzelf en hun mechanisme. Dit wordt het **vertrekpunt** voor een individueel hulpverleningstraject. Jeugdzorg monitort het proces en ziet toe op een passend individueel hulpverleningstraject. Dit zijn derde onafhankelijke gecertificeerde partijen, welke adequaat aan het werk gaan met dit (on)bewuste mechanisme.

Wanneer hier langzaam een omslag merkbaar is, kan er worden overgestapt naar **systemtherapie**. Hier leren ex-partners om hun mechanismes op ouderschapsniveau samen te laten werken. Ze hebben inzicht gekregen in zichzelf en leren nu inzicht te krijgen in elkaar. Systemtherapie fungeert als brug naar gezamenlijk ouderschap.

Pas wanneer je op dit punt bent aangekomen, kan er vorm worden gegeven aan het **gezamenlijk ouderschap**. Jeugdzorg moet hiervoor meerdere trajecten open hebben staan, die passen bij beide ouders en hun rugzakjes. Dit betekent dat er samenwerkingen moeten zijn met onafhankelijke derde partijen als ook intern. Dit kunnen mediators zijn, kindbehaartigers, scheidingscoaches als "succesvol scheiden", CJG "Ouderschap Blijft" etc. Ook het juridische stuk kan vanaf hier worden opgepakt. Een ouderschapsplan kan worden gemaakt en het financiële stuk kan worden afgesloten. Denk ook aan spullen die nog niet verdeeld zijn. **Nu gaan emotioneel en juridisch scheiden pas hand in hand en is er ruimte voor een vernieuwde relatie.** De vernieuwde relatie sluit af met gesprekken voor het gezin, dus waar ouders en kinderen gezamenlijk afsluiten en naar elkaar luisteren. Dit is het vertrekpunt zonder betrokken instanties en waar ze het allemaal zonder externe betrokkenheid verder gaan vormen.

Wanneer een ouder tegenwerkt

Wanneer een ouder weigert mee te werken aan dit hulpverleningstraject, kan er een dwangmiddel worden ingezet als een boete. Als dit niet werkt, is het belangrijk om de situatie dusdanig te sturen naar het best mogelijke, waarbij de kinderen veilig en beschermt zijn in hun omgang met de andere ouder. Hierbij kan de ouder die wel leerbaar is, gestuurd worden in het accepteren van de situatie en hoe om te gaan met deze ex-partner. Een individueel hulpverleningstraject sluit hierbij aan, waarbij een persoonlijkheidsonderzoek vooraf is gegaan aan het in te zetten traject. Vervolgens kan er worden ondersteund in het scheidingsproces zelf door scheidingscoaches als bijvoorbeeld "succesvol scheiden". Kinderen kunnen worden geleerd om de situatie te accepteren en beide ouders een plek te geven in hun leven.

Het is de kracht van instanties om dan los te durven laten en van rechters om 'recht te spreken. Het is geen garantie dat "alle kinderen" uit complexe scheidingen niet goed terecht komen. We mogen ook vertrouwen hebben in de ouder die zijn/haar best doet in de complexe situatie.

In de huidige maatschappij is men niet meer ingesteld op eeuwig voortdurende relaties. Er is een omslag gemaakt naar het uit elkaar gaan. Vrouwen brengen kinderen alleen groot met een gereduceerd inkomen. Te veel kinderen zijn geraakt door scheiding. In complexe scheidingen spelen veel emoties een rol en (on)bewuste mechanismen. Tijd voor een vernieuwde relatie.

Wat heb ik nodig

Nieuw hulpverlenings-traject vormgeven dat bestaat uit nieuwe samenwerkingen met onafhankelijke derden als GGZ, systeemtherapeuten, kindbehartigers, scheidingscoaches, mediators, etc. Jeugdzorg krijgt een monitorende positie en brengt verslag uit. De RvdK krijgt een toezienende rol op gestelde doelen en de naleving ervan. Er wordt een signaallijst opgesteld mhv betrokken partijen om aan te sturen op een persoonlijkheidsonderzoek en verdere hulpverlening. Tot slot de ervaringsdeskundigen voor zelfhulpgroepen.

www.zodietyfuserstboomstaat.nl

De vernieuwde relatie in beeld, het hulpverleningstraject

